

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

DR.SC.-01 Prijava teme doktorskog rada

Obrazac je napravljen pomoću sustava OBAD

Dr.Sc.-01 PRIJAVA TEME DOKTORSKOG RADA		
OPĆI PODACI I KONTAKT DOKTORANDA/DOKTORANDICE		
Titula, ime i prezime doktoranda/doktorandice:	mr. sc. Albina Osrečki, mag. polit.	
Nositelj studija:	Sveučilište u Zagrebu, Fakultet političkih znanosti	
Naziv studija:	Politologija	
Matični broj doktoranda/doktorandice:	2-12/P-DR/MO	
Odobranje teme za stjecanje doktorata znanosti: (molimo zacrniti polje):	☒ u okviru doktorskog studija	☐ na temelju znanstvenih dostignuća
		☐ dvojni doktorat (cotutelle)
Ime i prezime majke i/ili oca:	Drago Osrečki i Ana Osrečki	
Datum i mjesto rođenja:	03.05.1969., Zagreb, Hrvatska	
Adresa:	Petra Svačića 2, Sesvetski Kraljevec, Hrvatska	
Telefon/mobitel:	01 2046477	
E-mail:	albinaosrecki@gmail.com	
ŽIVOTOPIS DOKTORANDA/DOKTORANDICE		
Obrazovanje (kronološki od novijeg k starijem datumu):	1. Sveučilište u Zagrebu, Fakultet političkih znanosti, Međunarodni odnosi, Poslijediplomski magisterij, Hrvatska (1998./1999.) 2. Sveučilište u Zagrebu, Fakultet političkih znanosti, Politologija, Dodiplomski, Hrvatska (1990./1991.)	
Radno iskustvo (kronološki od novijeg k starijem datumu):	Od 1995. zaposlena u Ministarstvu unutarnjih poslova na analitičkim poslovima.	
Popis radova i aktivnih sudjelovanja na znanstvenim skupovima:	1. Osrečki, Albina. Novi mediji i "Arapsko proljeće". // Politička misao : Croatian political science review. 51 (2014) , 3; 101-122 (članak, znanstveni). 2. Osrečki, Albina. Hrvatske perspektive za članstvo u NATO-u. // Međunarodne studije. 1 (2000) , 1; 83-101 (pregledni rad, znanstveni). 3. Albina Osrečki An Attempt to Construct Euro-Mediterranean Security Community beyond the context of Realism // 17th Annual Mediterranean Studies Association Congress Marbella, Španjolska, 2014 (Znanstveni skupovi i radionice, Usmeno)	
NASLOV PREDLOŽENE TEME		
Hrvatski:	Vanjsko djelovanje Europske unije: nekonzistentnost političkog procesa i nekoherentnost ciljeva na primjeru mediteranske regije	
Engleski:	European Union External Action: Inconsistency of Political Process and Incoherence of Aims - the case of the Mediterranean Region	
Naslov na jeziku na kojem će se pisati rad (ako nije na hrvatskom ili engleskom):		

Područje/polje/grana:	Društvene znanosti / Politologija / Međunarodni odnosi i nacionalna sigurnost		
PREDLOŽENI ILI POTENCIJALNI MENTOR(I)			
(navesti drugog mentora ako se radi o interdisciplinarnom istraživanju ili ako postoji neki drugi razlog za višestruko mentorstvo)			
	Titula, ime i prezime:	Ustanova, država:	E-Pošta:
Prvi mentor:	doc. dr. sc. Ana Bojinović Fenko	Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede, Slovenija	ana.bojinovic@fdv.uni-lj.si
KOMPETENCIJE MENTORA - popis do pet objavljenih relevantnih radova u posljednjih pet godina			
Prvi mentor:	<p>1. BOJINOVIĆ FENKO, Ana and ŠABIČ, Zlatko; Continuity and Change in Slovenia's Foreign Policy: A Comparison to Yugoslavia and an Analysis of the post-independence Period, Palgrave Mcmillan. 2014: http://www.palgrave.com/page/detail/the-foreign-policies-of-postyugoslav-states-soeren-keil/?K=9781137384126 .</p> <p>2. ROTER, Petra, BOJINOVIĆ FENKO, Ana. Parliamentarisation in a post-conflict context: the Kosovo Assembly Support Initiative. <i>Parliamentary affairs</i>, ISSN 0031-2290, 2014, 19 str. http://pa.oxfordjournals.org/content/early/2014/11/11/pa.gsu025, doi: 10.1093/pa/gsu025. [COBISS.SI-ID 33025629], [JCR, SNIP]</p> <p>3. BOJINOVIĆ FENKO, Ana. Compatibility of regionalizing actors' activities in the Mediterranean region: what kind of opportunity for the European Union?. <i>Journal of Southeast European & Black Sea studies</i>, ISSN 1468-3857, 2012, vol. 12, is. 3, str. 407-429, doi:10.1080/14683857.2012.710487. [COBISS.SI-ID 31475037], [JCR, SNIP, WoS do 5. 11. 2012: št. citatov (TC): 0, čistih citatov (CI): 0, normirano št. čistih citatov (NC): 0, Scopus do 6. 3. 2013: št. citatov (TC): 2, čistih citatov (CI): 1, normirano št. čistih citatov (NC): 8]</p> <p>4. VOLGY, Thomas J., ŠABIČ, Zlatko, ROTER, Petra, GERLAK, Andrea Kristen, BOJINOVIĆ FENKO, Ana, FAUSETT, Elizabeth, FERLIGOJ, Anuška, GRANT, Keith A., MRVAR, Andrej, RODGERS, Stuart. <i>Mapping the new world order</i>. Malden; Oxford; Chichester: Wiley-Blackwell, 2009. XII, 282 str., graf. prikazi, tabele. ISBN 978-1-4051-6963-9. ISBN 1-4051-6963-X. ISBN 978-1-4051-6962-2. ISBN 1-4051-6962-1. http://www.wiley-vch.de/publish/en/books/forthcomingTitles/PO00/1-4051-6962-1/?sID=6de4ec6262b15323b6e71478c175dabe, http://eu.wiley.com/WileyCDA/WileyTitle/productCd-140516963X.html. [COBISS.SI-ID 10030929]</p> <p>5. BOJINOVIĆ FENKO, Ana. An evaluation of the EU-Mediterranean region-building from the perspective of the regionalization process in the Mediterranean. V: DE LOMBAERDE, Philippe (ur.). <i>The EU and world regionalism: the makability of regions in the 21st century</i>, (The international political economy of new regionalisms series). Farnham; Burlington: Ashgate, cop. 2009, str. 187-203, tabele. [COBISS.SI-ID 29033309]</p>		
OBRAZLOŽENJE TEME			
Sažetak na hrvatskom jeziku: (maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima)	Vanjsko djelovanje Europske unije spram Mediterana u proteklih 20 godina nije uspješno, a rezultat neuspjeha bila je izmjena njezine ukupne mediteranske politike kroz tri različita programa (Euro-mediteransko partnerstvo - EMP, Europska politika prema susjedstvu - ENP i Unija za Mediteran - UFM). Ovaj neuspjeh je odraz neusklađenosti njezinih institucija u vanjsko-političkom procesu (nekonzistentnost) kao i u nekompatibilnosti ciljeva pojedinačnih mediteranskih politika sa kojima pristupa Mediteranu (nekoherentnost). NeKonzistentnost je vidljiva u neusklađenosti institucija EU u fazi formuliranja mediteranske politike jer nisu jasno definirale prostor mediteranske regije; te u fazi implementiranja mediteranskih politika čiji instrumenti (bilateralni i multilateralni) nisu usklađeni. NeKoherentnost, koja se javlja u fazi odlučivanja, vidljiva je u nekompatibilnosti vanjsko-političkih i ekonomskih ciljeva unutar EMP-a.		

	<p>Prikazane manjkavosti mogu dovesti u pitanje daljnju kategorizaciju Europske unije kao aktera. S jedne strane ukazuju na nemogućnost Europske unije da upravlja svojim neposrednim susjedstvom; s druge dovode u pitanje ostale regionalne politike Europske unije (<i>Eastern Partnership, Black Sea Synergy</i>); a s regionalnim neuspjehom postaju upitne i globalne pretenzije Europske unije vezane za inter-regionalnu suradnju s većinom regija u svijetu (MERCOSUR, ASEAN i dr.)</p>
<p>Sažetak na engleskom jeziku: (maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima)</p>	<p>European Union External Action towards the Mediterranean has not been successful over the last 20 years, and this failure has resulted in changes to EU's Mediterranean policy through three different programs (EMP, ENP and UFM). This failure was a reflection of the lack of coordination between EU institutions regarding the foreign policy process (inconsistency) and incompatibility of EU's Mediterranean policy aims (incoherence). Inconsistency is evident in the lack of coordination between EU's institutions in the stage of formulating Mediterranean policy, since they have not been clear enough in geographic definition of the Mediterranean region. Furthermore, in the implementation stage, the bilateral and multilateral instruments have not been synchronized. Secondly, the incoherence that appears in the decision-making stage is evident in the essence (aims) of individual Mediterranean policies - the aims of foreign and economic policies do not match in the EMP.</p> <p>These flaws might bring into question the further categorization of the EU as an actor. On the one hand, they point to the EU's inability to manage its closest neighbourhood; on the other, they bring into question other EU regional policies (<i>Eastern Partnership, Black Sea Synergy</i>). The lack of success of regional policies inevitably challenges the global pretensions of the EU tied to inter-regional cooperation with most regions in the world (MERCOSUR, ASEAN and other).</p>
<p>Uvod i pregled dosadašnjih istraživanja (preporučeno 7000 znakova s praznim mjestima)</p>	
<p>Disertacija se bavi pitanjem uspješnosti vanjskog djelovanja Europske unije, i ulogom koju to vanjsko djelovanje ima u regijama. U empirijskom dijelu posvećena je mediteranskoj regiji kao objektu vanjskog djelovanja Europske unije spram Mediterana.</p> <p>Mediteran još uvijek nije formalno priznat kao međunarodna regija, već je to prostor kojeg brojni regionalni i izvan-regionalni akteri (državni i nedržavni) ispunjavaju različitim sadržajem. Rezultat je velik broj pokrenutih subregionalnih, regionalnih i interregionalnih mediteranskih inicijativa od kojih većina više nije aktivna. Mediteransku regiju u disertaciji promatram kao međunarodni strukturni kontekst u kojem se odvijaju procesi <i>regionalizacije</i>, shvaćeni kao sve aktivnosti prisutnih aktera na regionalnoj razini. Europsku uniju izdvajam kao jedan element te strukture i analiziram neuspjeh njezinog vanjskog djelovanja spram Mediterana.</p> <p>Mediteranska politika Europske unije se, što se tiče individualnih političkih programa, mijenjala tri puta u posljednjih 20 godina, pa govorimo o tri njezine zasebne mediteranske politike: Euro-mediteransko partnerstvo (EMP) od 1995.-2008., Europska politika prema susjedstvu (ENP) od 2003. i Unija za Mediteran (UFM) od 2008. Mediteranska regija koju je promovirao EMP bila je originalna ideja Europske unije, ali se do danas pokazala kao preambiciozna jer ne uspijeva ostvariti temeljne ciljeve – na političkom i sigurnosnom planu pretvoriti Mediteran u područje mira, stabilnosti i prosperiteta, a na ekonomskom već kasni sa realizacijom zone slobodne trgovine predviđene do 2010. Relativan neuspjeh ENP od 2003. vidljiv je u činjenici da je samo sedam od deset uključenih mediteranskih partnerskih država potpisalo bilateralne akcijske programe, dok UFM od osnutka 2008. ne funkcionira na razini visokog političkog dijaloga (razina šefova država i vlada) kao što je bilo zamišljeno.</p> <p>Stoga smatram da je sa političko-društvenim prevratom poznatim kao „Arapsko proljeće“ pokrenutim 2011. upravo u pojedinim mediteranskim zemljama arapskog svijeta (Tunis i Egipat), Europska unija do daljnega izgubila priliku regionalnog organiziranja mediteranskog prostora. Ova okolnost sada je direktno ukazala na slabost i njezinih budućih perspektiva kao aktera s vanjskim djelovanjem.</p> <p>Moje istraživanje imati će u fokusu sve tri postojeće mediteranske politike, što je odmak od postojećih istraživanja u kojima se znatan broj autora do sada se fokusirao ili na bilateralne odnose između Europske unije i pojedinačnih južno-mediteranskih partnerskih država (Del Sarto, 2006; Pace, 2007; Haddadi u Junemann ur., 2004; Musu, 2010; Delgado, 2011; Magone, 2009) ili samo na multilateralnu politiku Europske unije spram mediteranske regije (Biscop, 2003; Calleya, 2000; Calleya, 2005; Aliboni u Fernandez i Youngs, 2005; Florensa, 2011; Gillespie ur. 1997; Hahn, 2009; Balfour, 2004; Philippart, 2003a i 2003b).</p>	

Mediteranska regija zadire u osnovna ontološka i epistemološka pitanja. Ontološko pitanje je: što postoji na Mediteranu odnosno od čega se on sastoji? Je li uređen u regiju ili je još neorganizirani prostor regionalnih aktera? Epistemološko pitanje je: kako se mediteransku regiju može spoznati i istražiti - kojim teorijama, pristupima i istraživačkim metodama?

Okolo mediteranske regije u literaturi postoje dva podvojena ontološka mišljenja. S jedne strane, velik broj autora slaže se da je Mediteran regija, a njihova objašnjenja imaju različita utemeljenja.

Prema prvoj ontološkoj poziciji, Mediteran se percipira kao regija sa aspekta zajedničkih sigurnosnih izazova u kontekstu utjecaja događanja u jednoj zemlji na veći dio ostalih zemalja (Buzan i Waever, 2003:187-218; Buzan, 1991:191; Attinà, 1996:9; Dokos, 2007:138; Tanner, 1996:281; Menotti, 1999:22) ili sa aspekta zajedničkih topografskih karakteristika zemalja - što izlazi iz okvira međunarodnih odnosa. Vizija regionalnog integriranja kod autora koji zagovaraju ovu ontološku poziciju je asimilacija. Ona se vraća na nasljeđe europske (rimске) civilizacije koja je težila mediteranskoj regiji s centrom u Europi (Behr, 2010:2). Upravo je prema viziji asimilacije Europska unija 1995. razvila svoju prvu multilateralnu mediteransku politiku - EMP (Adler i drugi, 2006:19).

Prema suprotstavljenoj ontološkoj poziciji u literaturi, Mediteran nije regija jer je uvijek bio definiran lokacijom između drugih regija (Echeverría Jesús u Whitman i drugi, 2010:247; Heller u Godehardt i drugi, 2011:232) tj. kao točka sjecišta različitih političkih, društvenih i vjerskih zajednica. Otuda mu i naziv prema lat. *med-terra* kao i trajna dinamika konflikata (Cantori i Spiegel, 1970:6-7; Winrow, 2000:5) koja vodi u fragmentaciju tj. definiranje Mediterana kao granice koja dijeli tri suprotstavljene civilizacije (Huntington, 1996.)

S obzirom da su regije društveni konstrukti a ne samo geografske kategorije (Pace, 2007:6), rezultat su ljudskih ideja i aktivnosti koje se mijenjaju (Van Langenhove, 2011:63-65; Mattli, 1999:17; Adler i Barnett, u Adler i Barnett ur., 1998:10) i ujedno politički osporavaju (Hurrell, u Fawcett i Hurrell ur., 2003:39; Pace, 2007:43). Većina autora ih je analizirala sa aspekta teorija *konstruktivizma* u međunarodnim odnosima. Prema ovom pristupu međunarodni sistem je društveno konstruiran interakcijom a nije unaprijed zadan (Adler, 1997:355; Price i Reus-Smit, 1998:264; Hopf, 1998:192), zatim nije determiniran prirodom niti je neminovan pa može biti i društveno re/de/konstruiran (Barkin, 2010:26 i 142; Jackson i Sørensen, 2013:209). Prema konstruktivizmu međunarodna politika je konstruirana materijalno jednako kao i društveno, pa su društvene strukture i akteri ko-konstitutivni (Salem, 2012:21), što znači da konstruktivizam ne daje primat ni akterima niti strukturama.

Moje razumijevanje vanjskog djelovanja Europske unije prema mediteranskoj regiji nadograđuje se na drugu prikazanu poziciju prema kojem Mediteran *nema* općih preduvjeta da bi bio zasebna regija. Smatram da Europska unija nije zamislila mediteransku regiju kao zaseban regionalni prostor na svojoj južnoj periferiji, nego kao (Euro)-mediteransku regiju s kojom objedinjuje svoj teritorij sa teritorijem zemalja južnog Mediterana. Ovo je s praktičnog aspekta u to vrijeme bilo jedino izvedivo rješenje, jer je nakon proširenja Europske unije na Grčku (1981.) te na Portugal i Španjolsku (1986.) mediteranska regija idejno izgubila svoj sjeverni „dio“. (Balkanske mediteranske zemlje bile su izostavljene iz konstrukcije mediteranske regije uslijed sukoba u SFRJ početkom 1990-ih., a uključene su tek 2008. sa UFM.)

Sa epistemološke razine, moja interpretacija mediteranske politike Europske unije bazirati će se na dva teorijska pristupa: teorijama konstruktivizma u međunarodnim odnosima koje osmišljavaju regionalizam, i teorijama vanjske politike koje osmišljavaju vanjsko djelovanje Europske unije.

Cilj i hipoteze istraživanja (preporučeno 700 znakova s praznim mjestima)

Hipoteza: Vanjsko djelovanje Europske unije prema Mediteranu je neuspješno zbog nekonzistentnosti u vanjsko-političkom procesu, i nekoherentnosti u ciljevima različitih mediteranskih politika s kojima Europska unija pristupa Mediteranu.

Ciljevi su: (1) proučiti vanjsko djelovanje Europske unije i temeljem rezultata empirijskog istraživanja pokazati razloge neuspjeha na Mediteranu.

(2) rezultate empirijskog istraživanja primijeniti na teoriju: utvrditi da li su *Teorije Novog regionalizma* primjenjive na Mediteran uz neke izmjene, ili je za prostor Mediterana nužna potpuno drugačija konceptualizacija regije; utvrditi u kojoj mjeri rezultati istraživanja govore u prilog regionalnom (i globalnom) akterstvu Europske unije koje ona u okviru *Teorija inter-regionalizma* promovira kroz inter-regionalnu suradnju s većinom regija u svijetu.

(3) rezultate istraživanja primijeniti na aktualnu politiku. Disertacija treba ukazati na dugogodišnji nedostatak vanjskog djelovanja

Europske unije koja nije jasno definirala prostor mediteranske regije, a što iz rezultata istraživanja proizlazi kao nužnost. Bez definiranja regionalnog prostora Mediterana nije jasno kako Europska unija može uspješno implementirati svoje vanjsko djelovanje, a neuspjeh se može odraziti na njezine sposobnosti kao aktera s vanjskim djelovanjem.

Materijal, ispitanici, metodologija i plan istraživanja (preporučeno 6500 znakova s praznim mjestima)

Istraživanje mjeri dva koncepta (vanjsko djelovanje Europske unije kao *proces* i kao *suštinu*) putem izbora slučajeva odnosno empirijske realnosti koja najviše odgovaraju mom istraživačkom problemu.

U tu svrhu plan istraživanja sadrži primjere (jedinice analize) u okviru istraživačkog problema s kojima mogu izmjeriti postavljene koncepte, izvore podataka u kojima ću pronaći analizirane slučajeve, razdoblja analize, i metode s kojima ću istražiti izabrane primjere.

a) Vanjsko djelovanje Europske unije kao proces

U prvom dijelu istraživanja polazim od teze da je vanjsko djelovanje Europske unije prema Mediteranu neuspješno zbog nekonzistentnosti u fazama formulacije i implementacije vanjsko-političkog procesa.

U fazi *formulacije* vanjsko-političkog procesa, vanjsko djelovanje Europske unije prema Mediteranu je neuspješno uslijed neusklađenosti njenih institucija u definiranju mediteranske regije kao objekta vanjskog djelovanja Europske unije. Mediteranska regija ovdje je jedinica analize. Izvori podataka su dokumenti institucija Europske unije s ovlastima u fazi formuliranja njezinog vanjskog djelovanja (Europskog vijeća na razini vanjske politike i Europske komisije na razini vanjskih odnosa), a istraživačka metoda je kvalitativna analiza dokumenata ovih institucija.

U navedenim dokumentima istovremeno se koriste različiti modaliteti pojma *mediteranska regija* (mediteranska regija, euro-mediteranska regija, mediteransko područje, mediteranski bazen, južni Mediteran i južno susjedstvo). Tvrdim da ovdje nije riječ samo o neusklađenosti navedenih institucija u definiranju objekta mediteranske politike Europske unije, nego i o njegovom fizičkom sužavanju sa najširem pojma euro-mediteranska regija na najuži pojam (južni Mediteran tj. južno susjedstvo) i znak je odustajanja Europske unije od regionalnog pristupa Mediteranu kojeg gradi unatrag 20 godina.

Druga (kontrolna) metoda koju primjenjujem u istom cilju je diskurzivna analiza. Nju primjenjujem na dva pojma. Prvi je *mediteranska regija* kao prostor na kojem se multilateralne mediteranske politike treba implementirati, a drugi pojam je *mediteranska politika* koju shvaćam kao inačicu vanjskog djelovanja Europske unije spram Mediterana. Zanima me da li su institucije Europske unije s ovlastima u fazi formuliranja mediteranske politike definirale ove pojmove i kako (tj. da li su u tome bile usklađene). Ako nisu, tada se i ovim putem potvrđuje njihova nekonzistentnost.

U fazi *implementacije* vanjsko-političkog procesa polazim od teze da je vanjsko djelovanje Europske unije prema Mediteranu neuspješno uslijed korištenja različitih (bilateralnih i multilateralnih) instrumenata vanjskog djelovanja.

Izabrane jedinice analize su instrumenti s kojima Europska unija u posljednjih 20 godina pristupa Mediteranu - kombinacija multilateralnih instrumenata u okviru EMP, unilaterálnih unutar UFM i bilateralnih u ENP. Na razini vanjske politike moguće je analizirati samo multilateralne instrumente kao jedinice analize, pa će se ovdje usporediti multilateralni instrumenti između EMP i UFM. Izvori podataka biti će zaključci sa euro-mediteranskih ministarskih sastanaka, a korištene metode kvalitativna analiza sadržaja dokumenata i komparativna metoda sličnih slučajeva (multilateralnih instrumenata).

Na razini vanjskih odnosa (pojedinačne sektorske politike) moguće je komparirati multilateralne i bilateralne instrumente kao jedinice analize. Zanimaju me odstupanja između onoga što je dogovoreno na multilateralnoj razini, i onoga što južno-mediteranske partnerske države implementiraju na bilateralnoj razini. U tu svrhu odabirem jednu sektorsku politiku (razvojnu politiku) i tri južno-mediteranske partnerske države (koje ću naknadno odabrati) kao slučajeve na kojima ću pokazati ova odstupanja. Izvori podataka biti će sporazumi o pridruživanju (Association Agreements – AA) unutar EMP i Akcijski planovi (Action Plans – AP) unutar ENP koje partnerske države bilateralno potpisuju sa Europskom unijom. Oni se uspoređuju sa zaključcima sa euro-mediteranskih ministarskih sastanaka EMP-a koji implementiraju multilateralne instrumente. Od metoda istraživanja predviđene su kvalitativna analiza navedenih dokumenata i komparativna metoda različitih slučajeva (različitih instrumenata – bilateralnih i multilateralnih).

b) Vanjsko djelovanje Europske unije kao suština

U drugom dijelu istraživanja polazim od teze da je vanjsko djelovanje Europske unije prema Mediteranu neuspješno uslijed nepodudarnosti u ciljevima pojedinačnih mediteranskih politika. Nekoherentnost ciljeva mjeriti će se samo na primjeru EMP-a kao jedne mediteranske politike, koja je ujedno jedinica analize. U fokusu će biti usporedba između vanjsko-političkih ciljeva (pretvaranje Mediterana u zonu stabilnosti i prosperiteta) i ekonomskih ciljeva (formiranje Euro-mediteranske zone slobodne trgovine).

Na razini vanjske politike kao izvore podataka koristiti ću dokumente koji prema Ugovoru iz Nice (2002: čl. 12) definiraju djelovanje Europske unije u vanjskoj politici (strategije i deklaracije Europskog vijeća zaduženog za definiranje općih smjernica CFSP, te zajedničke akcije i zajedničke pozicije Vijeća Europske unije vezane za Mediteran). Na razini vanjskih odnosa koristiti ću zajedničke dokumente Vijeća Europske unije i Europskog parlamenta na temu Mediterana usvojenih suodlučivanjem u redovnoj zakonskoj proceduri (regulacije i odluke), te samostalne dokumente Vijeća Europske unije usvojene u posebnoj zakonskoj proceduri. Od metoda primijeniti ću kvalitativnu analizu ovih dokumenata i komparativnu metodu različitih slučajeva (različitih sektorskih politika EMP - vanjske i ekonomske politike).

Očekivani znanstveni doprinos predloženog istraživanja (preporučeno 500 znakova s praznim mjestima)

Disertacija treba ukazati na neprimjenljivost pojedinih teorija regionalizma na Mediteran. Prema *Teorijama Novog regionalizma* regiju stvara unutarnja dinamika, temeljem koje interakcije vode formiranju regionalnog identiteta tj. zajedništvu (Adler i Crawford u Adler i drugi, 2006:17-18). Međutim, na Mediteranu Europska unija kao *vanjski* akter kreira geografski prostor regije prema svojem interesu, određuje instrumente s kojima pristupa Mediteranu, i postavlja ciljeve koje želi ostvariti.

Prema *Teorijama inter-regionalizma* Europska unija potiče suradnju sa grupom zemalja iz različitih regija i na taj način promiče regionalni (i globalni) vizibilitet kroz svoje vanjsko djelovanje. Upravo na Mediteranu regionalni (i globalni) vizibilitet Europske unije postaje upitan, a razlozi su u manjkavostima u vanjsko-političkom procesu (nekonzistentnosti njezinih institucija i nekoherentnosti ciljeva mediteranskih politika).

Popis citirane literature (maksimalno 30 referenci)

Adler, Emanuel; Barnett, Michael (ur.) 1998. *Security Communities*. Cambridge University Press. Cambridge.

Attina, Fulvio. 1996. *Regional Cooperation in Global Perspective; the Case of the Mediterranean Region*. Jean Monnet Working Papers in Comparative and International Politics (04), Decemer 1996, na <http://aei.pitt.edu/385/1/jmwp04.htm> (posjećeno 11. prosinca 2013.)

Balfour, Rosa 2009. *The Transformation of the UfM*. *Mediterranean Politics* (14), 1: 99-105.

Barkin, J. Samuel. 2010. *Realist Constructivism; Rethinking International Relations Theory*. Cambridge University Press. Cambridge.

Beh, Timo. 2010. *Regional Integration in the Mediterranean; Moving Out of Deadlock? Notre Europe - Studies and research* (77), na <http://www.notre-europe.eu/media/etud77-mediterraneanintegration-tbehr-en.pdf?pdf=ok> (posjećeno 14. veljače 2013.)

Biscop, Sven. 2003. *Euro-Mediterranean Security; a Search for Partnership*. Ashgate. Aldershot.

Buzan, Barry. 1991. *People, States and Fear; an Agenda for International Security Studies in the Post Cold War Era*. Harvester Wheatsheaf. New York.

Buzan, Barry; Waever, Ole. 2003. *Regions and Powers*. Cambridge University Press. Cambridge. Calleya, C. Stephen. 2000. *Regionalism in the Post-Cold War World*. Ashgate. Aldershot.

Calleya C. Stephen. 2005. *Evaluating Euro-Mediterranean Relations*. Routledge. London.

Delgado, Mirela. 2011. *France and the Union for the Mediterranean; Individualism versus Co-operation*. *Mediterranean Politics* (16), 1: 39-57.

Del Sarto, A. Raffaella. 2006. *Contested State Identities and Regional Security in the Euro-Mediterranean Area*. Palgrave MacMillan.

Hampshire.

Dokos, P. Thanos. 2007. Countering the Proliferation of WMD; NATO and EU Options in the Mediterranean and the Middle East. Routledge. London.

Fawcett, Louise; Hurrell, Andrew (ur.) 2003. Regionalism in World Politics; Regional Organizatons and International Order. Oxford University Press. Oxford.

Fernandez, Amirah Haizam; Youngs, Richard. 2005. The Euro-Mediterranean Partnership; Assessing the First Decade. Elcano Royal Institute. Madrid. http://www.realinstitutoelcano.org/publicaciones/libros/Barcelona10_eng.pdf (posjećeno 11. travnja 2014.)

Florensa, Senén (ur.) 2011. EUROMED+15; New Paths of Cooperation across the Mediterranean. Institut Europea de la Mediterrània. June 2011, na file:///C:/Documents%20and%20Settings/intkor428/My%20Documents/Downloads/MONOGRAFIA_9.pdf (posjećeno 07. prosinca 2013.)

Godehardt, Nadine; Nabers, Dirk. 2011. Regional Powers and Regional Orders. Routledge. London.

Hahn, Markus. 2009. The Euro-Mediterranean Partnership; the Barcelona Process since 1995. Diplomata Verlag GmbH. Hamburg.

Hopf, Ted. 1998. The Promise of Constructivism in International Relations Theory. International Security (23), 1: 171-200.

Jackson, Robert; Sørensen, Georg. 2013. Introduction to International Relations; Theories and Approaches. Fifth Edition. Oxford University Press. Oxford.

Jünemann, Annette (ur.) 2004. Euro-Mediterranean Relations after September 11; International, Regional and Domestic Dynamics. Frank Cass. London.

Magone, Jose Maria. 2009. Contemporary Spanish Politics. Routledge. London.

Mattli, Walter. 1999. The Logic of Regional Integration; Europe and Beyond. Cambridge University Press. Cambridge.

Pace, Michelle. 2007. The Politics of Regional Identity; Meddling with the Mediterranean. Routledge. London.

Philippart, Eric. 2003a. The Euro-Mediterranean Partnership; a Critical Evaluation of an Ambitious Scheme. European Foreign Affairs Review (8), 2: 201-220.

Philippart, Eric. 2003b. The Euro-Mediterranean Partnership; unique features, first results and future challenges. Center for European Policy Studies (10), April 2003, na http://aei.pitt.edu/1814/1/MEEM_WP10.pdf (posjećeno, 14. listopada 2014.)

Price, Richard; Reus-Smit, Christian. 1998. Dangerous Liaisons? Critical International Theory and Constructivism. European Journal of International Relations (4), 3: 259-294.

Salem, Ali Ahmed. 2012. What is Constructivist about Realism? Constructivist Critiquing of the Realist Paradigm in International Relations. Lambert Academic Publishing. Stuttgart.

Tanner, Fred. 1996. An emerging security agenda for the Mediterranean. Mediterranean Politics (1), 3: 279-294.

Van Langenhove, Luk. 2011. Building Regions; The Regionalization of the World Order. Ashgate. Aldershot.

Procjena ukupnih troškova predloženog istraživanja (u kunama)

0

Predloženi izvori financiranja istraživanja

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

DR.SC.-01 Prijava teme doktorskog rada

Obrazac je napravljen pomoću sustava OBAD

Nacionalno financiranje	Naziv projekta	
	Voditelj projekta	
	Potpis	
Međunarodno financiranje	Naziv projekta	
	Voditelj projekta	
	Potpis	
Ostale vrste projekata	Naziv projekta	
	Voditelj projekta	
	Potpis	
Samostalno financiranje		
Sjednica Etičkog povjerenstva na kojoj je odobren prijedlog istraživanja (navesti samo ako je potrebno)		
Suglasnost predloženog mentora i doktoranda s prijavom teme		
Odgovorno izjavljujem da sam suglasan s temom koja se prijavljuje.		
	Potpis	<u></u> doc. dr. sc. Ana Bojinović Fenko
	Potpis	<u></u> Albina Osrečki, mag. polit.
IZJAVA		
Odgovorno izjavljujem da nisam prijavila/o doktorski rad s istovjetnom temom ni na jednom drugom sveučilištu. (Nije obavezno u slučaju dvojnog doktorata - Cotutelle de these)		
U Zagrebu, 19.12.2014.	Potpis	<u></u> Albina Osrečki, mag. polit.